

[Aksel Larsen.]

Bondesen havde en Plan om, at Molerne kan bygges alene, og derfor skulde man maaske overveje dette.

Hvis man absolut vil have en Indsejling til Limfjorden fra Vest, saa tror jeg ikke, at Thyborøn er det rette Sted. Saa tror jeg, man skal se sig om efter et andet Sted. Der har været forelagt os forskellige Projekter, som ikke stammer fra Vandbygningsvæsenet; de har ogsaa været nævnt i den ærede Ordførers Forelæggelse her. Om dem vil jeg sige, at Udvalgets Behandling er tilstrækkeligt karakteriseret ved det, der staar i Betænkningen om, at „for Udvalget har fra anden Side været nævnt forskellige andre Løsninger“. Der er nemlig ikke sket andet. De har været nævnt for Udvalget. Vandbygningsvæsenet har ikke gjort andet, end at det har sagt: de duer ikke. De har ikke været nærmere undersøgt, og det forekommer mig, at det er en Mangel.

Jeg siger det ikke, fordi jeg tror paa Ferringsø-Projektet, for jeg tror ikke, Projektet bliver bedre ved at gaa længere sydpaa, hvor Materialvandringen kan blive meget mere generende, naar først Hullet ved Thyborøn lukkes. Men det er ikke nærmere undersøgt; der er ingen Bundundersøgelser foretaget; man har kun sin Teori om, at det ikke er saa gunstigt det Sted.

Det andet Projekt, der ikke er nærmere undersøgt, er Civilingeniør Per Brask's Projekt om en Aabning ind til Flade Sø Nord for Agger og derfra en Kanal til Limfjorden. Jeg siger heller ikke, at jeg tror paa dette Projekt; det er maaske tvivlsomt; men det er altsaa ikke undersøgt, og det forekommer mig, at i en saa vigtig Sag bør man undersøge enhver Mulighed for at være sikker paa ikke at begaa Fejl og være sikker paa at vælge det, der er det gunstigste og det rigtigste.

Saa er der imidlertid noget andet. Der er noget der hedder Agger. Ved Agger har der været Gennembrud før, Syd for Agger By. Forholdet er det, at ved Agger ligger Materialvandringens nulpunktet; der gaar der ikke noget Sand forbi; det gaar henholdsvis nordpaa og sydpaa. En Kanal der vil bevirke, at Sandindvandringen i Limfjorden bliver meget mindre end ved Thyborøn, og Forholdene er i enhver Henseende lettere at beherske. Og dertil kommer noget andet. Ved Agger synes der at være fast Bund. Danmarks geologiske Undersøgelse hævder, at ved Agger ligger der en stor Moræneaflejring, altsaa Ler, saa man ikke har den Tilstand, som man har ved Thyborøn.

Hvis man, naar man vil have en Kanal aaben vesterud, valgte Agger, saa vil man dels opnaa, at man kan bygge den i Fred uden at skulle slaas med Strømmen gennem Kanalen, som man skal ved Thyborøn, og dels vil det, naar man har bygget Aabningen ved Agger, være forholdsvis let at fylde Hullet ved Thyborøn. Havet vil selv hjælpe til, og den brede Tragt, som dannes af de to indadbøjede Tanger, vil efterhaanden udfyldes med Sand, saa Tangerne alene derigennem bliver bedre sikret, end de nu er. Her kommer imidlertid det mærkelige Forhold, at der er ikke engang saa meget som sendt en Arbejdsmand med en Spade op for at se, om der er Ler ved Agger. Man ved det teoretisk, Teknikerne tror paa det, men man har aldrig foretaget en Bundundersøgelse, end ikke inde paa Land.

Jeg synes, at under saadanne Omstændigheder er det uforsvarligt at sige, at nu skal vi lave Kanalen ved Thyborøn, hvor Bundforholdene er saa daarlige. Vi har i Udvalget spurgt Vandbygningsvæsenets Teknikere, og de har sagt, at hvis Geologernes Teorier er rigtige, er det efter deres Opfattelse ubetinget forsvarligt at lave Gennembrudet ved Agger; det er langt lettere at bygge Moler og Sluser, og det bliver billigere, og de vil paatage sig Garanti for, at det kan staa, medens de med Hensyn til Thyborøn-Projektet ikke kom længere end til, at de betegnede det som ikke uforsvarligt og sagde, at de haabede, at det kunde staa i 150 Aar. Vi har spurgt dem, om de kunde foretage mindre Bundundersøgelser ved Agger; de har sagt, at ude i Havet kan de ikke, for der ligger Miner endnu; derfor kan man heller ikke foretage tilsluttende Pejlinger ved Thyborøn, før Minerne er fjernet, og det gaar der et Par Maaneder med endnu. Men man kan foretage Bundundersøgelser inde i Land, og det kan gøres i Løbet af en Maaned. Derved faar man ikke Garanti for, at Morænen fortsætter ud under Havet, men der er dog en Chance for, at den gør det, og saa ved man bedre, hvilke Muligheder der findes.

Derfor mener vi, at man burde ikke forcere denne Sag frem, men lade den hvile i Sommer og saa sige til Vandbygningsvæsenet: tag og foretag de Pejlinger, I kan komme til, og tag og foretag de Bundundersøgelser, I kan komme til at foretage ved Agger i Sommer, og lad os samtidig overveje Problemerne om Hanstholm og det andet, saa vi paa et mere sikkert Grundlag kan træffe vor Afgørelse til Efteraaret.

Samtidig skal man tage det i Betragtning, som har været nævnt af et Par af de